

NĚTČICE

Střípky z historie

Dříve byly Nětčice samostatnou katastrální a politickou obcí, která nyní patří pod samosprávu Zdounek. Leží severně od této obce v nadmořské výšce 280 m. Silnicemi je spojena se Zdounkami, Ratajemi a Troubkami.

Místní jméno je odvozeno od osobního Nět. V průběhu dějin měl název různé podoby – Neczicz, Nietschit, Necycz, Netssicz, Nyeczycz nebo Nyeczeczicze. Původně zněl název obce Nětčice, ale na počátku 20. století ustoupil fonetickému Něčice a od r. 1925 nařízením okresní politické zprávy v Kroměříži se užívá opět název Nětčice. V této době měla obec rozlohu 538 ha, z nichž 369 ha byla orná půda, 24 ha luk, 8 ha zahrad, 9 ha pastvin a 88 ha lesa. Samotná obec se dnes rozkládá na ploše 5,5 ha.

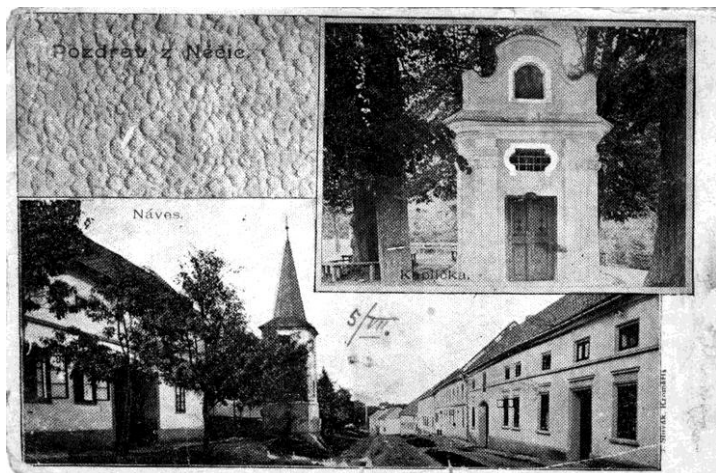
Historie obce je bohatá. První osídlení je doloženo archeologickými nálezy již z dob před naším letopočtem. V trati Vínohrady byly nalezeny některé starožitnosti. V osadě samé jsou tak zvané „lochy“, podzemní skrýše na obilí, které sloužily též na ochranu lidu v dobách válečných. Po tvrzi, připomínané v r. 1376, nezůstala žádná památka.

První písemná zmínka je z roku 1349. Až na drobné výjimky náležela obec vladykům z Nětčic až do konce 14. století. Po nich se objevuje rod Kun z Kunštátu a pak Kuželové z Žeravic a Kvasic. V roce 1511 získal Nětčice a Kvasice Albrecht ze Šternberka. Jan ze Šternberka, nejvyšší sudí markrabství Moravského, je prodal v r. 1528 zemskému hejtmanovi Janovi z Pernštejna. A ten hned v r. 1529 olomouckému biskupovi Stanislavovi Tuřimu. Od té doby byly součástí velkého panství kroměřížského.

Za třicetileté války /1618-1648/ byla zničena polovina obce. Obyvatelé obce byli zatíženi robotními povinnostmi, ze kterých se v roce 1831 vykoupilo 17 pololáníků a 14 podsedníků. Pololáník zaplatil 400 zlatých a podsedník 200 zlatých /podsedník - menší rolník, s chalupou a menší výměrou polí než sedlák, chalupník – usedlík, mající chalupu, kousek pole a domkář nebo baráčník, který měl jen barák bez polí/.

Obyvatelé obce se velmi věnovali ovocnářství. V r. 1842 vysázela obec za č. 62 obecní zahradu v Hliníku. V roce 1859 vysázela třešně a v roce 1874 opět třešně, dále pak hrušně a jabloně /Oulehla, Bařiny/. Dokonce v roce 1867 byly vysazeny tři menší vinohrady v místě zvaném „Na Kopánkách“.

Vedení obce věnovalo i pozornost lesům v jejím katastru. Les zvaný „Fleky“ byl vykácen a prodán na zapravení robotního výkupu. Byla zalesněna volná půda a stromy byly vysazeny díky zemědělské společnosti, která poskytovala odměny za zalesnění volných ploch v obci.

Roku 1861 byla na místě, kde došlo k velké tragédii, postavena Boží muka. Při kopání hlíny v hliníku byl zasypán pár koní, 3 dívky a pacholek. Jediný on přežil. Tři dívky zahynuly.

Zvonice, postavená v obci v 18. století, získala v roce 1862 novou vyšší věž. Na náklady obce byl v r. 1863 postaven větrný mlýn, ale již v roce 1869 ho obec prodala Eduardu Rarachovi s tím, že nesměl tento větrný mlýn nikam přestěhovat.

V r. 1864 – byl zřízen v místnostech obecní hospody z komůrky a jatek pokojík k obecním poradám. Brzy ale upravené prostory nestačily, a proto byla v r. 1871 postavena „nová radnice“ a lednice k hostinci, aby nebylo v létě teplé pivo. V roce 1874 musely být zhotoveny nové střechy za 1000 zlatých, protože velké množství sněhu tyto střechy poničilo.

Velmi smutným obdobím pro obyvatele Nětčic byla rakousko-pruská válka r. 1866. Již 12. května přešlo přes Nětčice vojsko arcivévodky Karla o počtu 102 mužů, 3 června přitáhli kyrysníci a po nich vojska knížete Mikuláše. Všem bylo nutné poskytnout ubytování, stravu a tzv. příprež /vozy na odvoz zásob/.

Po prohrané bitvě u Tovačova prchali přes Nětčice Rakušané, po nich přišli Prusové.

Byly to smutné žně. Prusové sebrali vše, nač přišli. Odvedli dokonce 8 koní. Ke konci července přijel do vsi pruský důstojník v doprovodu dvou vojáků a našel zde ubytování pro 64 pruských vojáků a 69 koní.

Přijeli 5. srpna 1866. Každý sedlák musel ubytovat 2 vojáky a postarat se o 4 koně, podsedníci pak 2 vojáky. Odtáhli až 3. září.

A pak přišla poslední rána – cholera, kterou sem zavlekli. A obec oplakávala 20 mrtvých – 8 žen, 7 mužů a 5 dětí.

V r. 1868 nechala obec postavit cihlářskou pec. V r. 1872 prosadila stavbu nové cesty do Zdounek a o rok později byla vybudována silnice z Kroměříže přes Rataje a Nětčice až k rozcestí Zdounky - Zborovice.

19. 3. 1869 byla v Nětčicích otevřena druhá hospoda v č. 37, kterou pronajal jistý Max Matouš, sládek z Kroměříže jistému „Židákovi“. „Scházela se tam všechna chátka“ a obec se všestranně snažila, aby byla hospoda zavřená. Proto panu hostinskému Antonínu Adamič-kovi ze Zborovic v první hospodě, odpustila obec nejprve 30 zlatých, pak 100 zlatých za pronájem, jen aby „nápoj ve snížené ceně dával, aby se tím sběr s Nětčic vykořenit musela“ – za čtvrt roku nadobro zničený „Židák“ utekl.“

Padlým z 1. světové války byla slavnostně odhalena v červnu 1932 pamětní deska na zdi školní budovy.

Během války padli v poli nebo zemřeli následkem válečných útrap:

F. Šulák (padl v Rusku), F. Navrátil (zemřel), J. Gremlica (padl), J. Flešar (padl), I. Bartovník (zemřel), J. Plachý, syn hostinského, zemřel v zajetí v Rusku (19 let), J. Stratil z č. 29 (bývalý hostinský od r. 1904 – 1910) padl v lednu 1918 na italské frontě.

Jako invalidní se vrátili:

František Jordán, Jan Pospíšil, Vincenc Kořenář, Antonín Frkal, Alois Flašar, Alois Svoboda a Stanislav Bajera.

V zajetí v Rusku byli: F. Hrabálek z č. 59, J. Pištěcký z č. 32, J. Frkal z č. 16, J. Tesařík z č. 57, B. Stratil z č. 29 (st.), F. Stratil (ml.), R. Dratva z č. 62, V. Kořenář z č. 19, J. Plachý z č. 52, J. Duda z č. 60, J. Ruszelák z č. 36, J. Tesařík z č. 57, B. Stratil z č. 29, J. Frkal z č. 16, R. Dratva z č. 62.

V zajetí v Itálii byli F. Bajera z č. 75, J. Bajera z č. 34.

Za války byl pro vojenské účely zrekvírován zvon a v r. 1919 z popudu zdejšího rodáka F. Stratila, faráře v Pačlavicích, byl zakoupen z obecní sbírky nový, na který on největším obnosem přispěl.

I v Nětčicích byla obrovská radost z konce války a vzniku samostatné republiky. V prvních volbách po válce v červnu 1919 se starostou obce stal St. Bajera, náměstkem R. Smolinka, prvním radním St. Majda a druhým J. Pospíšil.

Po odstěhování St. Bajera do Zdounek se stal starostou R. Smolinka. Po válce byla Valentinem Zdražilem ze Zborovic omítnuta zvonice, nákladem obce byl u č. 4 postaven nový betonový most a u školy nový dřevěný, byla upravena obecní studna, vyčištěn rybník a vysázeny meze na stráních u sv. Jana. Pro nedostatek vody byla v r. 1924 vybudována druhá obecní studna zv. KAMÍNKA nad rybníkem pod břehem. V r. 1926 byl do Nětčic zaveden telefon. Hovorna byla zřízena v hostinci č. 52 u F. Frkala.

Pan V. Smolka z Tovačova koupil v r. 1927 usedlost č. 25 a otevřel zde obchod se smíšeným zbožím.

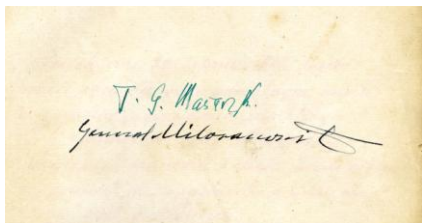
26. června 1928 uspořádal Okresní hospodářský spolek zdounecký s jinými odbornými korporacemi první výstavu koní a ušlechtilého plemenného hovězího a vepřového dobytka v Nětčicích. Výstava se konala v rozsáhlé zahradě p. starosty Šumbery. Odpoledne se konaly závody a účastníci dlouho setrvali při družné zábavě. Nětčičtí chovatelé koní i dobytka měli vynikající pověst.

V témže roce byla obec elektrifikována a v průběhu roku 1929 byla vybudována kanalizace. Na památku desetiletého trvání republiky byla stráň „Široká meza“ v trati pod Boží mukou osázena lesními stromy.

Památným dnem pro obyvatele Nětčic se stal 29. srpen 1929, kdy se cestou na manévry zastavil v obci tehdejší prezident Tomáš Garigue Masaryk. Auto p. prezidenta zastavilo téměř v poledne před domem č. 50, kde se od rána shromáždilo k uvítání všechno obyvatelstvo. Byl přivítán starostou obce panem J. Šumberou a Dr. B. Navrátilem.

Kytici květů mu předali žáci A. Gorgoň a R. Pazderová. Prezident se i s generálem jihoslovanské armády Milovanovičem podepsal do pamětní knihy Nětčic. V jeho družině byli generál Syrový, maršál Petain a generál Milovanovič. Ještě 30. srpna, když tudy projížděl, mu mávaly zástupy obyvatel a provolávaly mu slávu, což svědčilo tom, jaké lásce se TGM těšil.

Další smutné období prožívala obec Nětčice za druhé světové války, v období protektorátu. Byly zavedeny pravidelné dodávky potravin pro stát, lístkový systém, pracovní povinnost pro muže od 17 do 65 let a pro ženy do 45 let. Pro frontu se sbíralo šatstvo, kožešiny atd. Němci odvedli z Nětčic nejlepší koně. Lidé z města jezdili do Nětčic vyměnit šatstvo za některé potraviny. I počasí v této době lidem nepřálo a úroda byla většinou velmi špatná., zvláště řepy a brambor. Nebylo čím krmit dobytek. Rok 1939 byl velmi deštivý, naopak v roce 1943 bylo velké sucho, v létě 1944 teploty dosáhly až 40°C.

22. srpna 1944 spadlo americké letadlo u Věžek a druhé v nětčickém katastru – v Kusé hoře, pilot seskočil padákem.

V únoru 1945 se do obce nastěhovali maďarští vojáci. Ubytovali se ve škole, hostinci a téměř ve všech domech. Byli velmi vyhladovělí a zimomřiví, občané Nětčic je museli živit.

20. 3. 1945 v kuchyni u Mozgů nešťastnou náhodou zastřelil maďarský důstojník kováře Stanislava Ponížila – v domnění, že je revolver prázdný z žertu namířil a vystřelil. Ponížil byl zasažen přímo do srdce.

Po této události Maďaři nečekaně odjeli na frontu. Zanechali v obci munici a poručili kopat zákopy podél silnice. V každém domě v obci se kopali skryše a ukrývaly se zásoby potravin a cenné věci. Nejednou projížděly obcí kolony automobilů i tanků.

Ustupující Němci zakopali děla u domku pí Bajerové a na poli u kříže Za uličkou. 1. května byla slyšet střelba. V obci panovalo velké napětí. Starší němečtí vojáci se už chovali bázkově. Zařídili telefonní vedení u Dudů, pozorovatelnu měli na stohu u sv. Jána. Když se ozvala střelba, všichni se rozutekli ukrýt. Odpoledne vybuchl granát u hostince, další u Šamánkové kůlny a v chlévě Procházkových. Německé dělostřelectvo ujíždělo směrem na Rataje.

Všichni byli ukryti ve sklepích a krytech. Ve 4 hodiny se ozvala střelba z kulometů a automatů, kulky svištěly celou obcí. Němci ustupovali a vývozem od Větráku přišli Rumuni, ptali se po Němcích a běželi směrem k Ratajím.

Další Rumuni už zůstali. Hrnuli se do všech stavení, procházeli se sem a tam. Ukradli 18 nejlepších koní a vše, co viděli – slepice, prasata, šatstvo..

Obyvatelé byli z jejich chování velmi zklamáni.

Krádeže koní pokračovaly do příchodu první ruské jednotky. Páni Šumbera a Majda poznali své koně u projíždějícího vojska a na rozkaz ruského důstojníka museli být vydáni.

V okolí Nětčic padlo 13 Rumunů, byli pochováni na poli u Boží muky, kde 28. 10. byl odhalen pomník nákladem 37000 korun z dobrovolných sbírek našich občanů (28. 2. 1946 byli převezeni na hřbitov ve Zdoukách).

Po konci druhé světové války se všichni začali vzpomínat na toto nejtěžší období dějin naší země. Byl ustanoven národní výbor. Jejím prvním předsedou byl Josef Uhlíř. Výbor tvořili 4 komunisté, 4 lidovci, 3 národní socialisté a 1 sociální demokrat. V obci byla založena komunistická strana s předsedou Janem Ponížilem. Několik nětčických rodin se vystěhovalo do pohraničí. Na výpomoc přijeli Němci z pohraničí, ale byli v roce 1946 povoláni k odsunu.

Na základě voleb do NS byl přetvořen NV. Předsedou se stal Josef Šamánek. V červnu 1946 se mnozí občané Nětčic zúčastnili přivítání našeho prezidenta Edvarda Beneše v Kroměříži. V roce 1947 přijelo do Nětčic šest maďarských rodin z jižního Slovenska jako deputátníci k místním rolníkům. 1. června pořádala Myslivecká jednotka pro Zdoučky a okolí cvičenou střelbu o ceny spojenou se slavností a výletem na Ostrůvku. V červnu koupili domkaři mlátičku za 68 000 Kč.

V r. 1949 byla otevřena autobusová linka Nětčice – Kroměříž, ale byla v provozu jen v úterý a pátek. Od r. 1950 začal platit jen úřední sňatek.

JZD bylo založeno 15. října 1952, prvním předsedou se stal Josef Zbořil. Pro velké problémy a těžkosti v začínajícím družstvu se vzdal své funkce a předsedou se stal Alois Navrátil.

Začalo se s bořením č. p. 50, bývalého gruntu p. Frant. Zavřela, který brzdil silniční dopravě.

Spolky

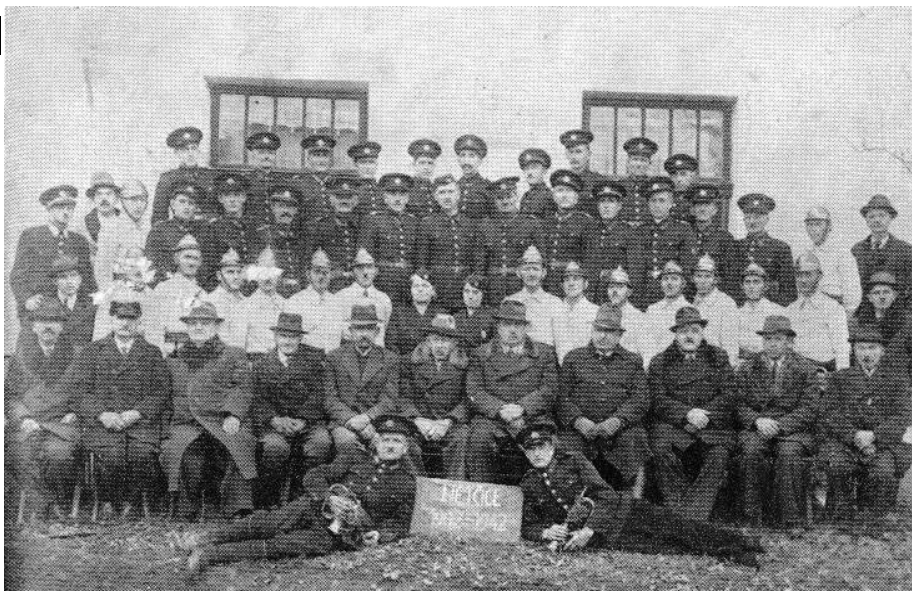
Koncem roku 1872 založili pololánici a podsedníci **Spolek parního mlátidla**. Stroj přivezli z Anglie. V r. 1896 byl parní mlátič stroj prodán Ignáci Lorencovi a zakoupen nový – opět v Anglii od firmy Baretů za 4650 zlatých. Další mlátičku zakoupilo toto družstvo v roce 1927, tentokrát od prostějovské firmy Wichterle a Kovařík za 14 000 korun.

Čtenářský spolek Veleslavín byl založen v r. 1865 a jeho prvním předsedou byl JUDr. Josef Pištěcký, pozdější starosta města Kroměříže. Spolek velmi úzce spolupracoval se zdouneckým čtenářským spolkem a jeho hlavní náplní bylo ochotnické divadlo.

V roce 1901 byla v obci založena pobočka **Raifessenky**, přestože byla v obci již Kontribučenská záložna. Ta však poskytovala půjčky pouze svým členům a ostatní žadatelé se museli obracet na záložny v okolí. Po čtyřech letech měla 100 členů, nejen místních, ale i z okolních obcí. Prvním předsedou byl starosta obce Josef Procházka, pokladníkem pan učitel Pavlák.

Čtené požáry v Nětčicích volaly po organizované a účinné pomoci. **Sbor dobrovolných hasičů** byl v obci založen v r. 1902. Podnět k němu dal učitel Jan Pavlák, který byl zvolen jednatelem a starosta obce Josef Procházka, který se stal jeho předsedou.

V době založení měl sbor 34 členů. Po překonání různých překážek byla z obecních prostředků zakoupena dvouproudňá pérová stříkačka s veškerým příslušenstvím. Od r. 1903 byla uložena v přístavbě u školní

budovy. Slavnost svčení stříkačky a složení slibu se konala 19. července 1903. Obřad svčení provedl nětčický rodák P. Fr. Stratil, kmotrou byla paní Anna Šišková. V r. 1932 byl v Nětčicích uspořádán župní sjezd, spojený se slavnostním

posvěcením nové motorové stříkačky. Svou pohotovost a dobrou připravenost prokázal sbor při mnoha požárech v Nětčicích i v okolí. Než byla v obci založena knihovna /1922/, plnil sbor také osvětové úkoly.

Myslivecké sdružení DUBINA Nětčice bylo založeno v roce 1998. Hospodaří v honitbě o výměře 517 ha. Honitba Nětčice existovala v minulém století po dlouhá léta až do roku 1976, kdy byla direktivně zrušena a rozdělena na dvě části, které byly přiřazeny k okolním honitbám. K jejímu znovuoživení došlo v roce 1992. Jedná se o polní honitbu s částí lesa o výměře 90 ha. V současné době má sdružení 7 členů a 3 hosty. Ze zvěře loví ve velmi omezeném množství zajíce a bažanty, naopak lišek každoročně kolem 20 ks.

Hlavní lovnou zvěří je srnčí, jehož se loví průměrně 15 ks. Spolu s okolními sdruženími se podílí na udržování početního stavu tlupy mufloní zvěře, která byla vypuštěna

do oblasti Zborovského lesa v padesátých letech minulého století. V posledních letech dochází k nárůstu odlovu černé zvěře. Ta se u nás stává stabilním, celoročně se vyskytujícím druhem. Sdružení úzce spolupracuje s OMS Kroměříž. V minulých letech několikrát pořádalo lesní a barvářské zkoušky psů malých plemen, dále pak zkoušky vloh malých plemen a v minulém roce i závěrečné zkoušky adeptů myslivosti.

Členové sdružení se mimo své základní myslivecké povinnosti také velkou měrou podílí na kulturním dění obce. Věří, že i v budoucnu se jim bude dařit v péči o naši přírodu a nadále budou rozvíjet českou myslivost.

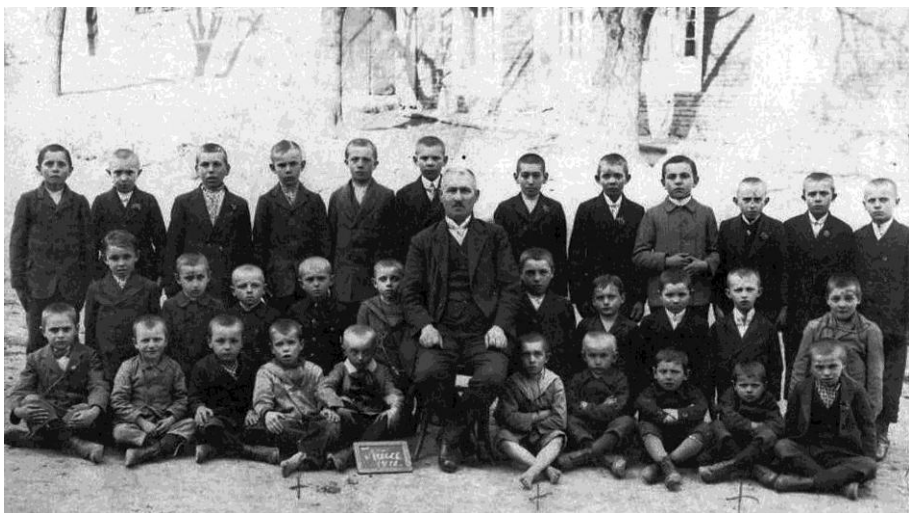
Škola

Před rokem 1805 docházeli žáci z Nětčic do zdounecké školy. V roce 1805 byla zřízena v obecní hospodě škola výpomocná. Teprve po letech byla věnována škole budova v sousedství hospody, bídná a neútulná, v níž vyučoval školní pomocník ze Zdounek. Každodenně tam docházel a stravoval se po selských gruntech. Stavba nové školy započala 3. září 1869 a dokončena byla v květnu 1870. V místní kronice se v roce 1880 objevil i tento kuriózní zápis:

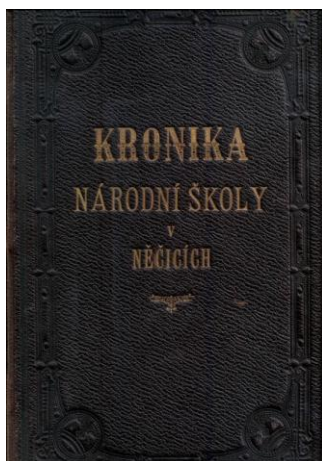
„ poněvadž učitel Karel Kokeš byl velmi náhlý a zlobivý, takže když se dožral, děti po hlavě bil a křídou do úst strkal a jiné tyranství prováděl“ byla podána stížnost k okresní školní radě a učitel byl přeložen“ –

Významnou osobností ve škole byl učitel **Jan Pavlák**, který zde působil v letech 1882 až 1904. Byl nejen dobrým učitelem, ale i vůdčí osobností v obci. Stál u založení sboru dobrovolných hasičů, pobočky Raifeissenky, organizoval kulturní a společenský život v obci. Vedl divadelní odbor čtenářského spolku Veleslavín, měl velkou zásluhu na postavení nového jeviště v obci a také na úpravě poutního místa u kapličky. Za svůj přínos obci byl jmenován čestným občanem Nětčic. V roce 1904 byl jmenován řídícím učitelem národní školy ve Skašticích.

Správci školy vedli velmi podrobnou školní kroniku, ze které se dovídáme spoustu zajímavostí. V září začínalo vyučování službami božími a zpíváním rakouské hymny. Školu často navštěvoval c. k. školní inspektor, který sám žáky zkoušel. Velmi brzy fungovala ve škole školní knihovna a každoročně byl zaznamenán počet vypůjčených knih.

V prosinci bývávaly konány pravidelně tzv. „Dětské dny“ a žáci sehráli za rok několik divadelních představení. Za první světové války děti prováděly různé válečné sbírky, např. sbíraly a sušily jahodové a malinové listí na čaj pro vojáky, zhotovovaly z papíru tzv. podešvice, sbíraly kovy atd.

Ke konci války dle úředního nařízení musely dívky chodit dům od domu a prosit občany, aby darovali kapesníky pro válečné invalidy *1sebráno 25 kapesníků, 6 pár punčoch, 5 košil, 8 kousků plátna.*

Správce školy musel několikrát zakročit v rodinách, kde děti neposílali do školy. Kulturní akce školy byly zaměřeny na oslavy narozenin císaře pána. Po jeho smrti, na počest nastoupení na trůn Karla I. uspořádala škola stromkovou slavnost, kdy za vesnicí u Kříže vysázela s kulturním programem 2 lípy, ale z představenstva obce se nikdo nezúčastnil. V kronice o tom byl zápis: **„Inu, co jim po slavnosti. Toť vzácná pozornost věnována škole.,,**

Školu v Nětčicích navštěvovalo každoročně od počátku 20. století do r. 1918 okolo 60 dětí. Po vzniku naší republiky se kulturní činnost školy zaměřila na oslavy výročí prezidenta Masaryka, J. A. Komenského, J. Husa, J. Žižky a svátku matek.

Dne 1. 5. 1925 odešel dlouholetý správce školy **J. Hlobil** na trvalý odpočinek /20 roků a 4 měsíce /. V tomto roce proběhla první větší oprava školy. Škola dostala nová okna a novou venkovní omítku. Od školního roku 1925/26 se správcem školy stal **Eduard Volek**.

V roce 1930 se začal užívat titul řídící učitel místo správce školy a byla zřízena dvoutřídková. Jedna skupina žáků se učila dopoledne, druhá odpoledne.

Ve školním roce 1931/32 se učitelem náboženství stal V. Král. Děti si velmi oblíbily vlastivědné vycházky na Bunč, Vlčák a na Buchlov. Školní zprávy (vysvědčení) se rozdávaly čtvrtletně, od r. 1936 pololetně. Ve školním roce 1933/34 byla udělána zděná přepážka, která rozdělila prostor na 2 samostatné třídy. Hodiny vaření probíhaly v kuchyni řídícího učitele. V období okupace nebyla psána školní kronika.

Z nařízení úřadů byl odstraněn nápis ŠKOLA a pořízen nápis VOLKSSCHULE – obecná škola. Ve školním roce 1944 – 1945 měla škola 47 žáků.

Po osvobození byl zaveden do škol jazyk ruský a politická výchova. Ve školním roce 1946/ 1947 byli žáci rozděleni do 3 oddělení.

Pro nedostatek učitelek nebyly vyučovány ruční práce. Školní práci ztěžoval i nedostatek učebnic. Ve školním roce 1947/1948 navštěvovalo nětčickou školu 43 žáků.

V r. 1948 vstoupil v platnost nový zákon o jednotné škole. Od října byla přidělena do Nětčic učitelka Markéta Mikulíková ze Zdounek. Kulturní akce byly zaměřeny k výročí K. Gottwalda, V. I. Lenina, VŘSR. Slavil se 8. březen MDŽ a na Vánoce se konávala besídka s „Dědou Mrázem.“ V MČSP – se tradičně konal štafetový běh z Nětčic do Rataj.

Během prázdnin byly položeny nové podlahy, zavedeno elektrické osvětlení v učebnách i na chodbách. Děti měly radost i z nových lavic. Počet žáků ale nezadržitelně klesal.

1950/1951 45 dětí, **1951/1952** 38 dětí, **1952/1953** 34 žáků, **1954/1955** 28 žáků, **1955/1956** 25 žáků, **1956/1957** 23 žáků.

V letech 1957 – 1959 došlo ke generální opravě školy. Původně měla stát 154000 Kč, uvolněno bylo jen 77000 Kč. V první fázi byla vyměněna okna, rozebrány záchody a ve druhé byla budova školy omítnuta a zalíčena, byl proveden nátěr oken a dveří, vydlážděn chodník před budovou, dokončeny záchody a vodovodní přípojka.

V září 1962 nastoupila do školy nová učitelka **Anežka Bláhová**, rodačka z Nětčic a obec se rozloučila s učitelem E. Volkem, který se odstěhoval k synovi do Brna.

Ve školním roce 1964 – 1965 chodili žáci 5. ročníku již do Zdounek a v Nětčicích zůstalo jen 20 žáků. Byla opravena střecha a z kulturního domu byla do bývalé kuchyně přestěhována knihovna. Ředitelem školy se stal **František Skácel**, který dojížděl z Kroměříže.

V letech 1966 – 1967 byla část školního bytu (kuchyně a 1 pokoj) pronajata učitelské dvojici manželů Churých, kteří byt za příspěví ONV upravili. Knihovna byla přestěhována z kuchyně do zadního pokoje, přední pokoj sloužil jako šatna.

V březnu 1967 byla v radě MNV projednána další existence školy a pro nedostatek žáků bylo rozhodnuto o jejím uzavření. Od té doby žáci navštěvují školu ve Zdoukách.

Školní budova pak sloužila k různým účelům.

Kaple Matky Boží Bolesné

První legenda o původu kapličky vypráví o selské dívce Marii, které se v tomto místě zjevila Panna Marie a ukázala na blízkou skálu, ze které vytryskl pramen.

Na místě zůstala soška, kterou tehdejší olomoucký arcibiskup nařídil umístit nejprve do kostela ve Zdouňkách a pak do Rataj. Druhého dne vždy soška z kostela zmizela a našli ji opět v údolí u pramene. Proto obyvatelé Nětčic právě na tomto místě vystavěli kapličku.

Podle druhé legendy byla kaplička postavena na místě jedné tragédie, která se v obci udála, a to když pytlák na tomto místě zastřelil hajného a jeho tělo zahrabal do země.

Kaplička se nachází v údolí za Nětčicemi u potoka poblíž lesa. Její vznik se klade před rok 1748, kdy zde stál kříž. Zasluhou ratajského faráře Františka Sedláčka byla zde r. 1748 vystavěna kaple ke cti bolesné Matky Boží. Každou neděli vykonávali v ní nětčičtí odpolední pobožnost, dříve sem chodila i procesí z okolních osad.

Původně byl v kapli obraz bolesné Matky Boží, ale r. 1797 tam byla ze zdouneckého kostela přenesena socha Panny Marie.

V roce 1899 z popudu místního učitele Jana Pavláka a Josefa Procházky bylo poutní místo upraveno. Okolí bylo odvodněno, prostranství srovnáno, byly vysázeny nové stromy a postaveny lavičky. Podařilo se ještě zachránit i prastarý kaštan, který krásně stíní posezení před kaplí.

R. 1906 olomoucká konsistoř dovolila, aby se v kapli sloužila každoročně na den bolesné Panny Marie mše svatá.

Kříž před Nětčicemi postaven Obcí Nětčickou L.P. 1904

Podle kroniky v neděli 15. srpna 1926 na svátek na Nebevzetí Panny Marie udeřil blesk do zadního štítu kapličky. Lidé se právě scházeli na odpolední pobožnost a před prudkým lijákem se schovali do kapličky. Úderem se všichni svalili na zem a zůstali jako omráčení. Nikdo sice nebyl zraněn, ale někteří cítili ten úder několik dní.

V roce 1932 bylo toto poutní místo opět upraveno. Byly zasazeny topoly na bažinách od mostu podél potoka až ke kapli, zhotoveny nové lávky k odpočinku poutníků a postaveny dva nové výtoky pitné vody. Kvůli nebezpečí úrazu musel být vykopán staříčkový kaštan.

Při příležitosti oprav ve farním kostele ve Zdouňkách se přijel na kapli podívat věhlasný akademický malíř mistr Jan Köhler a podle jeho pokynů došlo k úpravě uvnitř kaple. Dřívější obraz Panny Marie nahradil svým, který je umístěn ve výklenku nad oltářem a proveden na způsob suché fresky. Za práci mistr nic nepřijal. Obraz namaloval 25. – 26. září 1936. V témže roce zhotovil stolařský mistr Zmydlený ze Zborovic nové dveře dle vzoru starých.

Paní Anna Plačková z Rataj ustanovila dědicem svého jmění ratajský kostel a dala podmínku, aby nětčická kaplička byla z části jejího jmění rozšířena na malý kostelíček, ale nakonec peníze na kapli byly použity na kostel v Ratajích –

a tak farní kronika v Ratajích poznamenává, že nětčická kaple se stala dobrodincem ratajského kostela.

Díky péči obětavých nětčických babiček neztratila kaplička svůj půvab ani v dnešní době.

Obyvatelstvo

Rody

Přes 100 let na těchto gruntech
(od r. 1777)

Stratil	č. 1
Navrátil	č. 5
Šumbera	č. 7
Bílek	č. 15
Frkal	č. 16
Procházka	č. 24
Zbořil	č. 27
Stratil	č. 28
Šulák	č. 30
Pišťecký	č. 32

Na pololánu č. 14 byla dědičná rychta

1771 – 383 osob

1790 – 330

1854 – 361

1880 – 362

1890 – 364

1900 – 404 (193 mužů a 211 žen)

1910 – 435

1921 – 420 (191 mužů a 229 žen)

1930 – 88 domovních čísel,

404 obyvatel

(190 mužů a 214 žen)

1950 – 343

1959 - měla obec 344 obyvatel, z toho mužů nad 15 let 123, žen 146, hochů 34, děvčat 41 – do zaměstnání dojíždělo 115 osob, mimo zemědělství byly zaměstnány 3 osoby – hostinský, prodavač a ředitel školy; 46 osob pobíralo starobní nebo invalidní důchod, nejmenší důchod činil 290 Kč, největší 750 Kč

JZD mělo 88 členů, obdělávalo 362 ha půdy

stav dobytka – 353 vepřů, 46 prasnic, 220 hovězího dobytka, 5 telat, 24 koní, 9 hřibat, 741 slepic a 3 kozy u soukromníků a výminkářů – 96 vepřů, 19 krav, 1350 slepic, 121 koz, 36 hus

v obci 96 čísel (č. 50, 51, 62) zbouráno 93 čísel;

5 domů neobydleno (jednalo se o č. 51, 43, 33, 8, 26)

1961 – 339 obyvatel

1966 - počet obyvatel 285 z toho do 6 let 13 dětí; 6 – 15 let 35, od 15 – 25 = 45 občanů, od 25 – 40 = 37 občanů, 40 – 60 = 91 občanů a nad 60 – 64 občanů

Počet obyvatel v letech:

1970 – 258

1980 – 204

1991 – 181

2000 – 185

2010 – 230

2011 – 229

2012 – 216

Počet domů

1675 – 32 domů

1750 – 17 sedláků a 15 podsedníků

1777 – 18 sedláků,

14 podsedníků, 16 chalupníků

1790 – 52 domů

1869 – 63 domů

1880 – 68 domů

1890 – 69 domů

1900 – 77 domů

1921 – 83 domů

1930 – 87 domů

1950 – 93 domů

2000 – 91 domů

/nejvyšší popisné číslo je 96/

Jména tratí

Oulehla, Kopánky, Kopaniny, Mezilesí, Hájký velké a malé, Pastviska vrchní a dolní, Kuče, Díly, Rakůvky, Červinky, Kloče, v Rovinách, Topol velký a malý, Cigánka, Žleby, Rozdíly, Klénky, Škrhůdky, Jelito, Slín, Kukla, Kuchyňky, Nivy, Sytá, Tabule, Lašansko, Čtvrté, Bařiny, Skály, Vinohrady, Kusá hora, Široká mez

Starostové

1850 – 1854

František Hradil

1854 – 1859

František Palíšek

1859 – 1861

František Stratil

1861 – 1867

František Palíšek

1867 – 1871

František Stratil

1871 – 1872

Jan Palíšek

1873 – 1875

Josef Šumbera

1877 – 1888

František Lízal

1888 – 1891

Josef Bílek

1891 – 1894

Štěpán Šiška

1894 – 1899

František Lízal, zemský poslanec, čestný občan města Kyjova

1900 – 1906

Josef Procházka

1906 – 1912

Stanislav Bílek

1912 –

Antonín Šiška (vzdal se mandátu po 3 měsících)

1912 – 1916

Josef Stratil

1916 – 1919

Bohuslav Pazdera, úřadující radní, ustanoven bez voleb

1919 – 1920

okresním hejtmanem Václav Bajer

1920 – 1928

Rudolf Smolinka

1928 – 1931

Jaroslav Šumbera

1931 – 1940

Stanislav Bílek

1940 – 1945

Josef Uhlíř, v květnu 1945 prvním předsedou MNV v Nětčicích

Živelné pohromy a tragédie

Z živelných pohrom byl největší požár r. 1752, kdy až na jediný podsedek lehla popelem celá osada a velké krupobití 23. června 1763

1863 – obrovské sucho

1866 – v květnu zmrzlo všechno ovoce, brambory i obilí

31. srpna vypukl v Nětčicích požár, když většina obyvatel hasila požár ve Zborovicích, shořely 3 stodoly a chlévy z neznámého důvodu

/u Josefa Procházky č. 24, Jana Procházky č. 25, Frant. Stratila č. 26 – stáj a chlévy/

2. srpna 1888 v 16 hodin byly Nětčice a okolí postiženy velkým krupobitím

1895 – koncem září vypukl požár, který strávil 4 domy, č. 41, 42, 43 a 67;

18. března ráno 1911 vypukl v domku č. 34 (Jan Bajer) požár, shořela jen střecha, hasiči si počínali neohroženě a zachránili i sousední domek

11. prosince 1922 vypukl požár u Fr. Procházky na č. 2, shořelo obytné stavení a část chlévu, napadený sním zabránil rozšíření požáru

1924 – tuhá a dlouhá zima, v květnu prudká bouře s krupobitím a lijákem

1925 – velmi mírná zima, v březnu tuhé mrazy a sněh

1926 – 28. srpna požár stohů u Božích muk slámu zapálil pětiletý chlapec - velmi teplý listopad, nejteplejší listopad za 150 let

1927 – úrodný rok, dobrá úroda brambor, obilí i řepy, v tomto roce zemřely 3 mladé ženy na souchotiny

1929 – v srpnu při prudké bouři uhodil blesk do stohu slámy na trati Široký. Velmi krutá zima - 37°C, v březnu mrazy - 20°C, mnoho sněhu, na cestě ke Zborovicím byly takové závěje, že z nich bylo možné dosáhnout na dráty elektrického vedení, v dubnu ještě mráz a sněhová vánice – kmeny stromů ohlodány zajíci

– zmrzlo mnoho ovocných stromů, nejvíce třešní a ořechů - horké léto 37 – 40°C – v prosinci bouře a velké kroupy jako v létě;

1930 – velmi mokrá podzim, obtížná sklizeň cukrovky a brambor

7. dubna 1931 odpoledne byl zastřelen rolník Jaroslav Procházka z č. 24 svým bývalým čeledínem z Rusavy, zabil ho proto, že mu odmítl vydat zimní kabát, který u něho nechal

29. září 1932 spadl z vozu v poli 54letý rolník z č. 27 František Menšík a vnitřně se zranil, příští den vyháněla jeho čeleď krávy na pastvu a jedna z krav spadla do zakryté studně, zraněný Menšík skočil z postele, vyběhl na dvůr a polámaná žebra mu roztrhla plíce, 6. října v nemocnici zemřel

21. října 1932 jel na kole do ústavu v Kroměříži ošetřovatel Fr. Procházka z č. 80, poblíž ústavu byl přejet osobním autem stavitele Mesenského z Kroměříže, na jeho pohřbu bylo velké množství lidu, protože byl velmi oblíbený pro svou milou povahu.

1934 – velké horko, ovoce brzy dozrávalo, velké sucho, v rybníku byla polovina vody, dlouho nebylo tak velké vedro – silné deště koncem července a v srpnu – velké množství hub – ještě o Vánocích kvetly květiny i růže – v listopadu byly maliny

1935 – jaro studené, ještě v květnu sněhová vánice a silné mrazy, 27. června tropické vedro – do Nětčic se po 20 letech vrátila spála, zemřela 17 letá dívka a 6 dětí se léčilo v nemocnici

21. března 1936 odpoledne byl při osekávání buku usmrčen useknuťou haluzí 65letý Valentin Zlámal před očima svých synů Josefa a Antonína v lese nad Kopánkami

v červnu vypukl oheň v domku Josefa Zbořila č. 76 a shořel ještě domek vedlejší, z č. 76 museli vynést 92letou výminkářku Josefu Zbořilovou oknem, ale ta hned poté zemřela

5. července 1938 se utopil při koupání v Dyji voják Jaroslav Stratil z č. 17, sloužící u 3. pěšího pluku v Kroměříži

23. 11. 1938 – k večeru byl 33letý ošetřovatel býků Ant. Bajer napaden býkem, těžce pohmožděný odvezen do nemocnice v Kroměříži, kde ráno zemřel

1939 – deštivý rok, cesty a pole rozmoklé, obtížná sklizeň, málo obilí, hodně ovoce

1940 – velmi tuhá zima; mnoho stromů i zvířete umrzlo – ve škole se nevyučovalo

4. července odpoledne při bouřce vypukl oheň v domě č. 7 a u p. Jar. Šumbery shořela střecha a 14 fůr suché píce

1941 – uschly švestky, málo ovoce

1942 – v lednu kruté mrazy, suchý podzim, Vánoce bez sněhu

1943 – čtyřicetistupňová vedra

1945 – v březnu zastřelen maďarským důstojníkem kovář Stanislav Ponížil

1946 – prudký liják poškodil cesty

1947 – tuhá zima, silné mrazy, málo sněhu, velké sucho, 30 stupňová vedra

1948 – v prosinci byl raněn mrtvicí 56letý Alois Nesvadba, byl nalezen až ráno mrtvý

9. května 1951 silné krupobití, velké škody na ovocných stromech

7. srpna v noci shořel velký stoh slámy st. statku Zdounky a okolních hasičských sborů, druhý den začaly hořet plevy.

- občané byli překvapeni smutnou zprávou, že si Josef Zlámal vzal v nemocnici život

18. června 1952 se strhla v noci velká bouřka, která trvala až do půlnoci, řepa a brambory byly zaplaveny

17. července 1957 po 2 hod. – bouře s krupobitím od Kusé hory, za pouhých patnáct minut byla z osmdesáti procent zničena úroda, také byla vybita i zvíř

v polích, dokonce se nekonal hon, pojišťovna odhadla škodu na 320 tisíc
1963 – v létě onemocnělo 18 převážně mladých občanů infekční žloutenkou.

Zajímavosti

- Na původní pečetě je vyobrazena radlice, symbolizující zemědělství a je datovaná rokem 1684
- v roce 1861 nechala obec přelít zvon v Olomouci
- 9 pololáníků a 7 podsedníků zakoupilo v roce 1873 parní mlátidlo, v r. 1896 ho prodali a koupili nové
- silniční výbor v roce 1974 znovu odmítl podporu na dostavění silnice
- od Nětčic až k okresní silnici, Nětčice podaly stížnost ke krajskému zemskému výboru, ten je podpořil a ony dostaly náhradou 2800 zlatých –
- 15. června 1878 podalo 24 domkařů stížnost proti hruboosedlým na moravský zemský výbor, že je nechtějí pouštět do lesa na roští a že sami obecní majetek užívají „že se od nich vybírá za skoky býka k jejich kravám“ - dostali - odpověď, že *les patří 31 hruboosedlým a býk, že není obecní, tedy se nemůže z obecní pokladny vydržovati* –
- V r. 1882 byl podán rekurs proti volbám a volby do obecního zastupitelstva se musely poprvé v dějinách Nětčic zopakovat
- odvodňování na „Pastvinách“ v roce 1893 k úplné spokojenosti provedl osvědčený absolvent melioračního kursu v Brně p. Václav Šidla z Uhřic
- od r. 1898 bylo jednáno s velkostatkem zdouneckým, aby obci podstoupil nebo prodal část pozemku k dosažení silniční šířky - až v r. 1905 velkostatek daroval své území a obec Nětčice mu darovala pole u J. Sarkandra
- v květnu 1910 přijeli dva c. k. geometři z Brna za účelem zcelování pozemků
- z popudu zdejšího rodáka Františka Stratíla, faráře v Pačlavicích byl v r. 1919 zakoupen nový zvon, na který on největším obnosem přispěl 1923 – prodán hostinec ve veřejné dražbě, koupil ho František Frkal z č. 18
- 1927 – V. Smolka, obchodník z Tovačova koupil usedlost č. 25 a zřídil zde obchod se smíšeným zbožím, v r. 1930 ho prodal Aloisun Tesařkovi
- v roce 1939 měly být odevzdány kroniky do zemského úřadu v Brně, nětčickou kroniku zachránil nětčický rodák, vrchní rada Jan Lízal

Od roku 1923 do roku 1939 byl místním kronikářem pan František Frkal z č. 73. Pamětní kniha je psána nádherným písmem. Zemřel v dubnu 1945.

V Nětčicích se narodil dlouholetý starosta města Kroměříže v letech 1896 – 1910 Dr. Josef Pištěcký.

- 1928 - okres zdounecký byl spojen s kroměřížským
- v listopadu 1950 byl rozpuštěn Domkařský pohřební spolek
- 1949 byl ve škole v Nětčicích zatčen Vojtěch Král
- v r. 1951 bylo hubení chroustů provedeno letadly
- v červenci se započalo s bořením č.p. 50, bývalého gruntu p. Františka Zavřela -
- v r. 1957 dokončen kulturní dům, 1958 – jeho vnitřní úprava adaptace vepřínů na kanceláře MNV,

na podzim rozšíření kulturního domu o přísálí, v r. 1961 obložen modřínem v červnu 1951 byla odstraněna oslední došková střeška na stavení č. 36 patřící Štěpánce Ruszelákové

- v r. 1973 proběhlo sloučení družstev Nětčice, Zborovice, Medlov
- **20. září 1964 tradiční pouť – slavnostní odhalení pomníku, který byl přemístěn z okraje obce ke kulturnímu domu.**

Nětčice byly také rodištěm malíře a grafika Josefa Ruszeláka. Narodil se 16. 6. 1938 a dětství prožil v Těšnovicích. Od r. 1946 žije a tvoří ve Zlíně.

Jako výtvarník Městského divadla Zlín upravil stovky divadelních programů, je autorem plakátů i scénických výprav. Navrhoval knižní obálky, graficky upravoval

knihy i bibliofilie, plakáty pro Mahenovo divadlo v Brně. Vytvořil ilustrační doprovody básnických sbírek pro nakladatelství Odeon, Čs. spisovatel a Blok. Uspořádal přes 80 samostatných výstav. Jeho obrazy zkrášlují interiéry v Kroměříži – v budově Čs. spořitelny a Domově seniorů na Erbenově nábřeží.

Kultura

V Nětčicích se hrávalo divadlo od nepaměti. Především to byli žáci zdejší školy, kteří s nadšením hráli i několik představení za rok. Pak politické strany, nejvíce strana lidová – např. Pomněnky a pak hasičský sbor, který zahrál např. v r. 1947 Její pastorkyni. Poslední divadlo se hrálo

V místní části Za uličkou byl vybudován sportovní areál se sociálním zařízením a dětský koutek s průlezkami a houpačkami.

Požární nádrž, která v minulosti sloužila jako rybník pro vodní ptactvo a k plavení koní, v současnosti slouží jako zásobárna vody pro hasiče.

V obci žije několik majitelů koní, kteří sice nemají vlastní spolek ani jezdeckou stáj, ale přesto každoročně pořádají Hubertovu jízdu a vánoční ježdění pro děti a všechny zájemce.

Pýchou Nětčic se stal Kulturní dům, který slouží veřejnosti od roku 1957. V posledních dvou letech prošel kompletní rekonstrukcí a stal se místem nejen kulturních a společenských akcí, ale i rodinných oslav a svateb.

O dodržování tradic v obci se starají dva neaktivnější spolky a to hasiči a myslivci. Velmi dobře zde funguje kroužek mladých hasičů, který dosahuje skvělých výsledků jak na soutěžích, tak i v celorepublikové hře Plamen.

K nejznámějším akcím v obci patří Masopust s voděním medvěda, dětský karneval, stavění máje, pořádání dětského dne se spoustou her a soutěží, organizace hodové zábavy, lampiónový průvod, Mikulášský turnaj ve stolním tenise.

Z dalších akcí stojí za zmínku Hasičský ples, košť pálenek, hasičská soutěž „O pohár starosty SDH“, Červencová noc a Vánoční koncert.

V současnosti žije v Nětčicích 222 obyvatel.

Obec žije bohatým společenským životem a všechny akce, ať již pořádané hasiči nebo myslivci, se setkávají s velkým ohlasem a vysokou účastí občanů a díky tomu se daří dobře udržovat dobré sousedské a mezilidské vztahy v obci.

**Nětčice
včera**

1967

- Začátek této kroniky byl napsán kronikářem Josefem Frkalem z č. p. 88, který prožil velmi zajímavý život.
- Narodil se v září r. 1895 v č. 16. V roce 1914 absolvoval obchodní akademii v Brně. V srpnu byl povolán do rakouské armády. S osmým pěším plukem odjel v únoru 1915 na ruskou frontu, kde byl již v srpnu zajat a v zajetí pracoval na Ukrajině. Později odjel s našimi legiemi do Francie. Domů se vrátil až v r. 1920 lodí přes Manilu, Singapur, Port Said do Terstu a pak vlakem do Olomouce. Dobrodružná cesta lodí do Terstu trvala 48 dní se zastávkami v přístavech. Po demobilizaci pracoval jako bankovní úředník v Bratislavě, Praze a Ostravě. V roce 1955 odešel do důchodu a odstěhoval se do svého rodiště
- v létě 1967 nezapršelo pět týdnů, půda na mnoha místech rozpraskala a ve velkém počtu se rozmnožily polní myši a hraboši
- bohatou úrodu brambor přijeli pomáhat sklízet studenti Střední veterinární školy v Kroměříži
- tento rok byl pro zemědělce nejurodnější od založení družstva
- urodilo se též hodně ovoce, zejména merunek. Sběrna ve Zdoukách platila za I. tř. 4 Kčs a za II. tř. 3 Kč, za jablka platila 1,90 Kčs a za hrušky 1,60 Kčs
- začátkem září se přehnal přes Nětčice silný vítr, který posrážel téměř všechna jablka. Sběrna byla zavalena padavkami a brzy je přestala brát. Mnoho ovoce tak zůstalo v zahradách nevyužito
- počasí přálo tentokrát včeličkám, med se stácel koncem května a byl krásně žlutý, průměrný výnos byl velice příznivý - 12-16 kg od jednoho včelstva. V obci bylo 8 včelařů a 35 včelstev
- v dubnu začalo bourání stavení č. 33, bývalého majitele Františka Lízala. Na tomto místě má být postavena budova „Jednoty“
- v srpnu začala oprava zvonice. Od občanů se vybralo 3890 Kčs. Zvonice dostala novou střechu. Břidlici nahradil plech. V báni věže byla nalezena zaletovaná plechová krabice, ve které byl zápis o událostech v r. 1915, kdy byla provedena poslední oprava. Místní učitel Josef Hlobil v něm psal, jak se velmi těžce žilo na vesnici zvláště ženám, které často zůstaly na všechnu práci samy
- v tomto roce bylo na honu na bažanty zastřeleno 76 ks a na hlavním honu 194 ks zajíců
- v r. 1967 se nenarodilo ani jediné dítě

1968

- v tomto roce počasí nepřálo zemědělství, protože nejprve bylo velké sucho a v období žní zase často pršelo.
- Časté přeháňky bránily plynulé práci, obilí bylo mokré a muselo se vozit do Troubek a Zdounek. Sběr brambor a řepy pokračoval pomalu kvůli moku a špatnému počasí. Silně vázl i odvoz, protože traktory musely být z polí vytažovány
- urodilo se hodně třešní a višní, sběrna nejvíce platila za černý rybíz 6 Kč, který byl odvážen do západního Německa
- počasí nepřálo i včeličkám, kterým deštivé léto neposkytlo pastvu, takže včelaři vyšli téměř naprázdno. Mnohé včely byly napadeny roztočovou nemocí
- v polovině července 1968 se začala stavět prodejna Jednoty, na které pracovali jen místní zedníci
- v zimních měsících občané v hojném počtu navštěvovali besedy a přednášky
- při hlavním honu bylo zastřeleno 140 ks zajíců
- v tomto roce se narodilo 6 dětí

1969

- začátkem března přišel velký mráz, pak začalo přšet a námraza na stromech způsobila značné škody. K tomu všemu napadlo ještě 18 cm sněhu. Zahynulo i hodně zvířete, protože na polích i zahradách byla silná vrstva ledu a sněhu. Letní a podzimní sucho zapříčinilo nedostatek vody ve studnách. V prosinci byly ihned od začátku mrazy. Brzy napadlo 30 cm sněhu a pak tři dny foukal severák a tvořil velké závěje. Vánice a silný vítr způsobily, že často nebyly sjízdné cesty do Zdounek a Kroměříže
- v JZD byla tajným hlasováním usku-tečněna volba předsedy a představenstva. Předsedou byl zvolen Jan Nábělek, agronom JZD ve Zdoukách, bydlící v Roštíně. Za celých 18 let co trvalo družstvo, neproběhly žně tak rychle jako v tomto roce. I podzimní práce proběhly bez problémů
- vzhledem k tomu že byla velká úroda jablek a sběrna vykupovala jablka sporadicky, mnoho jich zůstalo na stromech a ta pak shnila na zemi
- v rámci oslav MDŽ byla uspořádána zábava, na které účinkovala Strouhalova sedmička z Brna
- místní knihovnu vedl ing. M. Bartonik a knihy půjčoval Alois Flašar. Knihovna čítala 1400 knih a navštěvovalo ji 35 čtenářů

1970

- novoroční krajina byla pokryta třicetimetrovou pokrývkou, celý měsíc sněžilo a místy sněhová pokrývka byla až padesát cm vysoká. Začátkem března opět sněžilo a závěje byly tak velké, že buldozery nemohly protáhnout silnici do Zdounek. Sníh napadl ještě začátkem dubna a dokonce na 1. máje sníh padal ještě dopoledne
 - kombajnér Jaroslav Pospíšil měl nehodu s kombajnem u Hodonína
 - zemědělské práce proběhly i tentokrát bez problémů
 - sběrna vykupovala černý a červený rybíz pro vývoz, černý za 9 Kčs a červený za 4,50 Kčs. Všichni se radovali z velké úrody švestek
 - velké množství napadaného sněhu způsobilo problémy i včeličkám. Hodně včel také zahubily stroje tzv. „cepáky“ kterými se sekla kvetoucí jetelina
 - na honu bylo zastřeleno 236 ks bažantů, 168 ks zajíců a 9 ks srnčích
 - občané dokončili stavbu Jednoty a začátkem prosince se v ní začalo prodávat
 - v tomto roce byly vyčištěny studny u Frankovoho, kulturáku a za „Uličkou“
 - podle sčítání obyvatel měly Nětčice 256 obyvatel
- 1971**
- rok začal vánicí, nízké teploty se pohybovaly kolem -15 stupňů Celsia. Mrazy trvaly až do března. Chladný a suchý byl i červen. I když v okolí pršelo, Nětčicím se srážky často vyhýbaly
 - proběhly volby do MNV. Byli zvoleni tyto občané: Bajer Oldřich, Bajerová Ludmila, Barabáš Stanislav, Blaha František, David František, Duchalík Bohumil, Foltýn Josef, Hudečková Stanislava, Ing. Jeřábek Josef, Majda Josef, Veselý Zdeněk a Vojáček Oldřich
- 1972**
- žně v tomto roce narušily časté bouřky s deštěm, takže začaly až v srpnu
 - v měsíci dubnu silný mráz a velké množství píďalek byly pohromou pro ovocné stromy. Urodilo se i velmi málo třešní a i to málo zničilo velká hejna špačků
 - 16. července byla pořádána oslava 70. let založení požárního sboru s požárním cvičením a taneční zábavou
 - proběhla členská schůze, na které se projednávalo sloučení družstva s JZD Zborovice-Medlov.

1973

- začátek tohoto roku byl teplý a téměř bez sněhu, občas se objevily mrazíky. V dubnu vydatně pršelo, srpen byl bez srážek. První mráz přišel v říjnu, první sníh napadl v prosinci. Vánoce byly opět na blátě
- vedení družstva bylo převedeno do Zborovic
- cena výkupu černého rybízu činila 10 Kčs. Vykupoval se též nezralý angrešt za 4 Kčs. Urodilo se velké množství hrušek, švestek a ořechů, jablek velmi málo
- z besed a přednášek byla nejzajímavější přednáška spisovatele Jindřicha Spáčila o historickém vývoji Nětčic a okolí
- o volných sobotách se v akci Z ukládaly obrubníky, dláždila se cesta přes dědinu až ke Zlámalovým
- každoročně probíhaly oslavy osvobození. Požárníci ve slavnostních krojích šli v průvodu až k pomníku padlých, kde byly položeny věnce, přednesen slavnostní projev a místní děti vystoupily s kulturní vložkou

1974

- rok začal celkově teplým počasím se slabými srážkami, nejnižší teploty se pohybovaly kolem -3 stupně, denní byly nad nulou. Únor byl ještě teplejší, po 10. únoru se objevily dokonce teploty +12 stupňů Celsia. Mráz přišel až v dubnu. I květen byl chladný a deštivý. V červenci byly teploty mírně nad 20 stupňů Celsia a v druhé polovině bylo hodně srážek, až v srpnu dosáhly teploty +30 stupňů. První mrazík přišel již 5. října. Sníh napadl až 31. prosince a ihned roztál
- žně začaly za nepříznivého počasí. Družstvo začalo v Nětčicích pěstovat zeleninu a jiné plodiny např. okurky, tykev. Ženy pěstovaly na polích cibuli, hrách a pod Větrákem pažitku. Nedařilo se pěstování cibule sazečky, která byla utopena v plevelu. Řepa se sklízela také za velmi nepříznivého počasí. Museli vypomáhat vojáci a učni z PALU. Výnos byl průměrný. Zemědělci si stěžovali na špatnou organizaci a pozdě opravené stroje
- velkou škodu na včelstvech způsobilo JZD tím, že používalo jedovaté postřiky. V obci zůstalo jen 22 včelstev, což naprosto nestačilo na opylení ovocných stromů
- v dubnu začala práce na silnici z Troubek do Rataj. Silnice byla rozšířena a byl položen nový povrch

- také bylo upraveno nedokončené náměstí před Jednotou.
- každoročně pořádaly ženy nebo družstvo zájezdy na památná místa u nás i v zahraničí, požárníci cvičení s výlety a mládež stavění a kácení máje
- asi před 10 lety byl zaveden chov muflonů, kteří se do tohoto roku rozmnožili na 40 kusů. A v tomto roce byl povolen odstřel 4 ks

1975

- Vzhledem k tomu, že se Josef Frkal vzdal ze zdravotních důvodů funkce kronikáře, byl jmenován kronikářem Bohuslav Pospíšil, který byl učitelem a ředitelem na mnoha místech a 18 let vykonával funkci okresního školního inspektora. Do Nětčic se vrátil v roce 1960 a od roku 1974 byl v důchodu
- v tomto roce byla mírná zima. Teploty v létě se pohybovaly kolem 30 stupňů Celsia, i září bylo velmi teplé. První mrazy byly zaznamenány v listopadu, dokonce -14 stupňů Celsia. Ve druhé polovině prosince napadla větší vrstva sněhu, brzy však přišla obleva
- poměrně suchý rok měl vliv na spodní vody, zvláště v horní části obce bylo velmi málo vody ve studních
- v roce 1975 bylo na farmě 100 dojnic, které měly největší průměrnou dojivost na okrese. Funkci předsedy družstva převzal Vladimír Zakravač, v Nětčicích byla odpovědnou pracovnící za činnost na farmě Ing. Věra Hrtúsová, která dojížděla z Kroměříže
- MNV řídil Josef Foltýn z č. 96, po jeho smrti byl do jeho funkce zvolen Stanislav Barabáš č.p. 86

- funkci knihovníka vykonával Ivan Konečný, pomocníkem byl Antonín Frýza
- MŠ ve Zdounkách navštěvovalo 6 dětí, do ZDŠ ve Zdounkách chodilo 17 dětí, střední školy v Kroměříži navštěvovaly 3 dívky.
- v tomto roce žilo v Nětčicích 234 osob z toho 112 mužů, 122 žen a 29 dětí do 15 let
- neobydlené domy v obci - č.p. 5, 8, 14, 26, 29, 36, 67. Některé z těchto domů byly v dezolátním stavu

1976

- provedena oprava požární zbrojnice, pokračovalo se v budování chodníků, dále byla provedena oprava bývalé školní budovy. V budově se nacházela knihovna, klubovna SSM, sklad JZD a soukromý byt
- 31. července dopoledne vznikl požár stohované slámy za kravinem, požár přijelo hasit 12 požárních sborů
- na veřejné schůzi občanů 12. 3. 1976 bylo schváleno sloučení obce Nětčice se Zdounkami spolu s Divokami, Cvrčovicemi a Těšánkami do jednoho správního celku. Sloučení bylo provedeno ke dni 15. 7. 1976. Do MNV ve Zdounkách byli zvoleni Stanislav Barabáš, Zdeněk Veselý, Jaroslav Foltýn. Stanislav Barabáš se stal členem rady nově zvoleného MNV ve Zdounkách - pomocníkem MNV ve Zdounkách pro řízení a plnění úkolů v obci se stal Občanský výbor, funkci předsedy vykonával Pavel Lysko a místopředsedou byl Vojtěch Hušek. Od té doby naše úřední označení obce zní -

Zdouanky – místní část Nětčice.

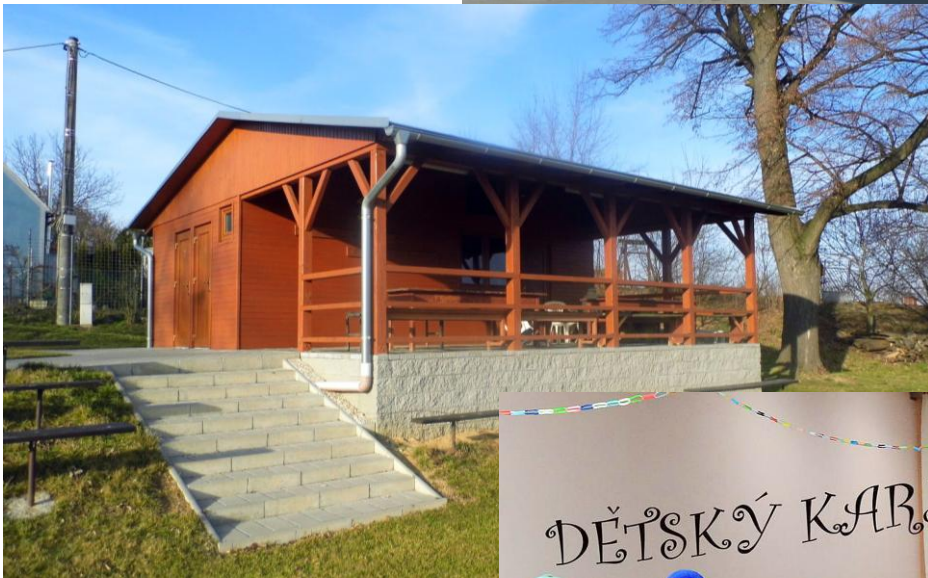

1. Načiči, 26. 12. 1946

Nětčice dnes

Zpracovala Ludmila Paličková